

การวิเคราะห์ผลของความหนาขึ้นทดสอบต่อการทดสอบความต้านทานในการแตกร้าว
ภายใต้สภาวะความเค้นระนาบของท่อเหล็ก
เอ.เอส.เอ็ม.อี. เอส.เอ.-335 เกรด พี.22

นายภาณุ ประทุมพรรัตน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-466-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ANALYSIS OF SPECIMEN THICKNESS EFFECT ON PLANE STRAIN
FRACTURE TOUGHNESS TESTING IN ASME SA-335 GRADE P22
STEEL PIPES**

Mr. Panu Pratumnopharat

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering
Department of Mechanical Engineering**

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-466-2

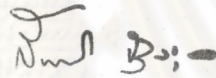
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ผลของความหนาขึ้นทดสอบต่อการทดสอบความต้านทานในการแตกร้าวภายใต้สภาวะความเครียดระดับของท่อเหล็ก เอ.เอส.เอ็ม.อี. เอส.เอ.-335 เกรด พี. 22

โดย นายภาณุ ประทุมพรรัตน์

ภาควิชา วิศวกรรมเครื่องกล

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ก่อเกียรติ บุญชูกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

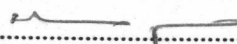

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ชุสุวรรณ)

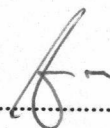
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพล ปานงาม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ก่อเกียรติ บุญชูกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชินเทพ เพ็ญชาติ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ภาณุ ประทุมทรัพย์ : การวิเคราะห์ผลของความหนาขึ้นทดสอบต่อการทดสอบความต้านทาน

ในการแตกร้าวภายใต้สภาวะความเค้นครีครนามของท่อเหล็ก เอ.เอส.เอ็ม.อี. เอส.เอ.-

335 เกรด พี.22 (ANALYSIS OF SPECIMEN THICKNESS EFFECT ON PLANE STRAIN FRACTURE TOUGHNESS TESTING IN ASME SA-335 GRADE P22 STEEL PIPES)

อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ก่อเกียรติ บุญชูกุล , 117 หน้า. ISBN 974-633-466-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ผลของความหนาขึ้นทดสอบต่อการทดสอบความต้านทานในการแตกร้าวภายใต้สภาวะความเค้นครีครนามของท่อเหล็ก เอ.เอส.เอ็ม.อี. เอส.เอ.-335 เกรด พี.22 และเพื่อประมาณค่าความต้านทานในการแตกร้าวภายใต้สภาวะความเค้นครีครนาม K_{IC}

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ขึ้นทดสอบ CT จัดวางแนวแบบ C-L เตรียมจากท่อไอตง ASME SA-335 เกรด P22 ของโรงไฟฟ้ากังหันไอน้ำ ตามข้อกำหนดต่าง ๆ ของมาตรฐาน ASTM E399 โดยมีความหนาของขึ้นทดสอบน้อยกว่าที่มาตรฐานได้กำหนดไว้ ขึ้นทดสอบแบ่งเป็น 5 กลุ่มตามความหนา คือ 15.00 , 17.50 , 20.00 , 23.00 และ 25.40 mm และความกว้างของขึ้นทดสอบมีค่าคงที่เท่ากับ 50.80 mm. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ เครื่องทดสอบการแตกร้าวด้วยระบบไฮดรอลิก และการทดสอบทุกอย่างได้กระทำที่อุณหภูมิห้อง

ผลการวิจัยพบว่า

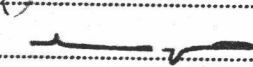
1. ความต้านทานในการแตกร้าว K_Q มีแนวโน้มลดลงเมื่อความหนาของขึ้นทดสอบเพิ่มขึ้นตามมาตรฐานของ ASTM E399 จะต้องใช้ขึ้นทดสอบที่มีความหนาน้อยกว่า 620 mm จึงจะได้ค่า K_{IC} ที่เชื่อถือได้
2. จากมาตรฐานของ E813 ค่า J_{IC} ที่ได้จากการทดสอบ J-Integral ด้วยเทคนิควิธีการทดสอบด้วยขึ้นทดสอบหลายชิ้น ได้ J_{IC} เท่ากับ 162.70 kJ/m² และแปลงไปเป็น K_{IC} ได้เท่ากับ 183.80 MPa m^{1/2} และคำนวณความหนาน้อยของขึ้นทดสอบได้เท่ากับ 597 mm
3. เพราะความสอดคล้องกันระหว่างค่าความหนาน้อยของขึ้นทดสอบที่คำนวณได้จาก K_{IC} กับค่าที่ทำนายด้วยมาตรฐานของ E399 เป็นไปด้วยดี จึงเป็นไปได้ที่จะกำหนดให้แนวโน้มของความต้านทานในการแตกร้าว K_Q มีค่าลดลงเมื่อความหนาของขึ้นทดสอบเพิ่มขึ้นจนกระทั่งไป asymptote กับระดับของ K_{IC} ที่ความหนาน้อยของขึ้นทดสอบเท่ากับ 597 mm

ภาควิชา ..... วิศวกรรมเครื่องกล .....

สาขาวิชา ..... วิศวกรรมเครื่องกล .....

ปีการศึกษา ..... 2538 .....

ลายมือชื่อนิติ .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C615955 : MAJOR MECHANICAL ENGINEERING

KEY WORD: SPECIMEN / SIZE / EFFECTS

PANU PRATUMNOPHARAT : ANALYSIS OF SPECIMEN THICKNESS EFFECT ON PLANE STRAIN FRACTURE TOUGHNESS TESTING IN ASME SA-335 GRADE P22 STEEL PIPES. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. KOKIAT BUNCHUKUSOL , Ph.D. 117 pp. ISBN 974-633-466-2

This research aimed at analyzing the specimen thickness effect on plane strain fracture toughness testing in ASME SA-335 Grade P22 steel pipes. The research also aimed at evaluating the plane strain fracture toughness K_{IC} .

The research sample consisted of 15 compact tension specimens with C-L orientation , prepared from super-heater pipes ASME SA-335 Grade P22 in steam turbine power plants , were prepared as per the various recommendations of ASTM E399. However , the thicknesses of the specimen were less than those prescribed in the E399 standard. These can be classified into five groups of thickness ($B = 15.00 , 17.50 , 20.00 , 23.00$ and 25.40) and the specimen width was held constant ($W = 50.80$ mm). The data collection instrument was a servohydraulic testing machine. All tests were carried out at room temperature.

The findings were as follows :

1. The trend of fracture toughness , K_Q , decreases as the thickness of CT-specimen increases. According to the E399 standard , a valid K_{IC} -value is obtained when the minimum specimen thickness must be 620 mm.
2. According to E813 standard , the J_{IC} -value is obtained from the multispecimen technique ($J_{IC} = 162.70$ kJ/m²) and can be converted to K_{IC} ($K_{IC} = 183.80$ MPa m^{1/2}). Also , the minimum specimen thickness is 597 mm.
3. Since the agreement between the minimum thickness value obtained from K_{IC} and the predicted value from E399 standard is reasonably good , it is possible to define a trend of fracture toughness , K_Q , decreases as the specimen thickness increases until the K_{IC} level is asymptotized with the K_Q at the 597 mm minimum specimen thickness.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....วิศวกรรมเครื่องกล

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....วิศวกรรมเครื่องกล

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ก่อเกียรติ บุญชูกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้ตลอดจนควบคุมการศึกษาค้นคว้าจนประสบความสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อิทธิพล ปานงาม และอาจารย์ชินเทพ เพ็ญชาติ ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ตลอดระยะเวลาในการศึกษา รวมทั้งบุคคลที่ปรากฏตามเอกสารอ้างอิงที่ผู้วิจัยใช้อ้างอิงทางวิชาการ

ขอขอบพระคุณ คุณจิรศักดิ์ เจริญสุข และคุณอดิศักดิ์ ศรีพูนสุข ที่ได้อนุเคราะห์เกี่ยวกับวัสดุที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ขอขอบพระคุณ คุณยุทธนา เจริญวงศ์ ที่ได้ช่วยเหลือให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำการใช้เครื่องทดสอบ

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตราบูชาแด่ บิดามารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ภาณุ ประทุมณพรัตน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฐ

บทที่

1 บทนำ	1
สมมติฐานในการศึกษาวิจัย	3
ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย	3
ความสำคัญของการศึกษาวิจัย	3
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 กลศาสตร์การแตกหักแบบยืดหยุ่นเชิงเส้น	6
ทฤษฎีรอยแตกร้าวของ Griffith	6
ความสัมพันธ์ระหว่าง G และ K	10
เกณฑ์การแตกหักของวัสดุ	11
ขนาดของบริเวณพลาสติกที่ปลายของรอยแตกร้าว	17
ความเค้นระนาบและความเครียดระนาบ	19
ลักษณะการเกิดและแพร่ขยายตัวของรอยแตกร้าวในฉันทดสอบ	21
3 ความต้านทานในการแตกร้าว	23
ลักษณะการเปลี่ยนแปลงของการแตกหัก	23
การทดสอบหาความต้านทานในการแตกร้าวภายใต้สภาวะความเครียดระนาบ	27
ความหมายของ Brittle และ Ductile ตาม ASTM E399	30
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	33
วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	33
วัสดุที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	33
รูปร่างและขนาดของชิ้นทดสอบ	34
เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	36
การทดสอบและการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
5	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
6	67
การค้นหาแนวทางในการทดสอบให้ได้ K_{IC}	67
การแตกร้าวของวัสดุเหนียว	67
การทดสอบหาความต้านทานในการแตกร้าวภายใต้สภาวะความเค้นระนาบ	68
แนวความคิดพื้นฐานของ J-Integral	72
ความสัมพันธ์ระหว่างพารามิเตอร์ J , G และ K	76
การหาค่าของ J-Integral และ J_{IC}	77
สรุปผลการค้นหาแนวทางในการทดสอบหาค่า J_{IC}	83
7	84
ผลการทดสอบ J-Integral	84
รูปร่างและขนาดของชิ้นทดสอบ	84
การทดสอบ J-Integral	85
ผลการทดสอบ J-Integral	87
ผลการแปลงพารามิเตอร์ J_{IC} ไปเป็น K_{IC}	100
8	101
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
การวิเคราะห์ข้อมูล	101
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	102
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	104

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
รายการอ้างอิง	105
ภาคผนวก	108
ภาคผนวก ก	109
ภาคผนวก ข	112
ประวัติผู้เขียน	117

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงองค์ประกอบทางเคมีของท่อเหล็ก ASME SA-335 Gr P22 (wt.%)	33
4.2 แสดงคุณสมบัติทางกลของท่อเหล็ก ASME SA-335 Gr P22	33
4.3 แสดงขนาดของชั้นทดสอบที่ใช้ในการศึกษาวิจัย แบ่งตามกลุ่มของความหนา ..	35
4.4 แสดงค่าของ $f(a/w)$ ในช่วง $0.45 \leq a/W \leq 0.75$	43
5.1 แสดงข้อมูลของ P_Q , P_{max} , K_Q และ K_{max} ของชั้นทดสอบทุกชั้น	62
7.1 แสดงข้อมูลที่ได้จากการทดสอบ J - Integral ความหนา $B = 12.70$ mm ความกว้าง $W = 25.4$ mm	98

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญรูปภาพ

รูปที่	หน้า
2.1 แสดง infinite plate มีรอยแตกกว้างยาว $2a$ รับความเค้นแบบกระจายสม่ำเสมอ	7
2.2 แสดงการเคลื่อนที่ของรอยแตกกว้างไปบนผิวของรอยตัดในจินตนาการ	9
2.3 แสดง P- Δ Curve ในกรณี Load controlled	12
2.4 แสดง P- Δ Curve ในกรณี Displacement controlled	13
2.5 แสดงองค์ประกอบของความเค้นที่กระทำต่อเอลิเมนต์เล็กๆ บริเวณหน้ารอยแตกกว้าง	15
2.6 แสดงขนาดของบริเวณพลาสติกในกรณีความเค้นระนาบและความเครียดระนาบ	17
2.7 แสดงขนาดของบริเวณพลาสติกด้านหน้าของปลายรอยแตกกว้าง	18
2.8 แสดงลักษณะการยืดหยุ่นที่ปลายรอยแตกกว้าง	20
2.9 แสดงความสัมพันธ์ของความเค้นและความเครียดที่ปลายรอยแตกกว้างในทิศทางแกน z	21
2.10 แสดงการเกิดรอยแตกกว้างแบบ Unstable	22
2.11 แสดงการเกิดรอยแตกกว้างแบบ Stable	22
3.1 แสดงผลความหนาของชั้นทดสอบต่อค่าความต้านทานในการแตกกว้าง	24
3.2 แสดงการเปลี่ยนแปลงสถานะของความเค้น	25
3.3 แสดง Deformation mode	26
3.4 แสดงลักษณะพื้นผิวของการแตกหักแบบต่าง ๆ	27
3.5 แสดง P- Δ Curve ที่ได้ในระหว่างการทดสอบ K_{Ic} ตาม ASTM E399	28
3.6 แสดงการเกิดรอยแตกกว้างในวัสดุเปราะ	30
3.7 แสดงการเกิดรอยแตกกว้างในวัสดุเหนียว	31
4.1 แสดงรายละเอียดของชั้นทดสอบแบบ C(T)-Specimen	34
4.2 แสดงลักษณะการจัดวางแนวของชั้นทดสอบ	35
4.3 แสดงภาพของเครื่องทดสอบที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	37
4.4 แสดงภาพของกล้องจุลทรรศน์ (microscope)	38
4.5 แสดงขั้นตอนการสร้างรอยแตกกว้างล้าให้กับชั้นทดสอบ	40
4.6 แสดง Load - Displacement Record	41
4.7 แสดงตำแหน่งในการวัดความยาวของรอยแตกกว้าง	41

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
5.1 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ A1 (B = 15.00 mm)	47
5.2 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ A2 (B = 15.00 mm)	48
5.3 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ A3 (B = 15.00 mm)	49
5.4 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ B1 (B = 17.50 mm)	50
5.5 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ B2 (B = 17.50 mm)	51
5.6 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ B3 (B = 17.50 mm)	52
5.7 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ C1 (B = 20.00 mm)	53
5.8 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ C2 (B = 20.00 mm)	54
5.9 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ C3 (B = 20.00 mm)	55
5.10 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ D1 (B = 23.00 mm)	56
5.11 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ D2 (B = 23.00 mm)	57
5.12 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ D3 (B = 23.00 mm)	58
5.13 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ E1 (B = 25.40 mm)	59
5.14 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ E2 (B = 25.40 mm)	60
5.15 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ E3 (B = 25.40 mm)	61
5.16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง K_0 และความหนา B	64
6.1 แสดงช่วงต่าง ๆ ในการแตกร้าวของวัสดุเหนียว	68
6.2 แสดง Griffith instability criterion	69
6.3 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ G ตามความยาวของรอยแตกร้าวเริ่มต้น	70
6.4 แสดงรูปร่างของเส้นโค้ง G เมื่อความกว้าง W เปลี่ยนแปลง	70
6.5 แสดงวิธีการกราฟิกในการสร้าง R-Curve	71
6.6 แสดงสนามการยึดหยุ่นที่ปลายของรอยบาก	73
6.7 แสดง closed contour	74
6.8 แสดงรูปร่างของชั้นทดสอบแบบต่าง ๆ	78
6.9 แสดง P- Δ Curve ในกรณีของ constant displacement และ constant load	79
6.10 แสดงขั้นตอนการสร้าง J- σ Curves	80

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
6.11 แสดง Double Cantilever Beam Specimen	82
7.1 แสดงรายละเอียดของชั้นทดสอบ J-Integral	84
7.2 แสดงตำแหน่งการวัดของรอยแตกร้าว	85
7.3 แสดงพื้นที่ใต้ P- Δ curve ที่ใช้ในการคำนวณ J_{PL}	87
7.4 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ J1	88
7.5 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ J2	89
7.6 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ J3	90
7.7 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ J4	91
7.8 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ J5	92
7.9 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ J6	93
7.10 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ J7	94
7.11 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ J8	95
7.12 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ J9	96
7.13 แสดง P- Δ record ของชั้นทดสอบ J10	97
7.14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง J และ Δa	99
8.1 แสดงระดับ K_{IC} ของวัสดุที่ได้จากการทดสอบ J-Integral	102
8.2 แสดงการคาดการณ์แนวโน้มความสัมพันธ์ของ K_Q และความหนา B	103

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย